

Sygn. akt IV CNP 18/18

POSTANOWIENIE

Dnia 3 sierpnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Karol Weitz

w sprawie ze skargi powódki M.K.
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku
Sądu Okręgowego w B.
z dnia 10 grudnia 2015 r., sygn. akt II Ca .../15,
w sprawie z powództwa J.B. i M.K.
przeciwko D.B.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 3 sierpnia 2018 r.,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest nadzwyczajnym środkiem prawnym, pozwalającym na zakwestionowanie orzeczeń, których wydanie stało się źródłem szkody, a które równocześnie pozostają w oczywisty i rażący sposób sprzeczne z prawem. Podstawę uwzględnienia skargi stanowić może wadliwość orzeczenia o zasadniczym i ewidentnym charakterze, nie zaś każdy, nawet marginalny czy wątpliwy, wypadek jego sprzeczności z prawem (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 października 2014 r., V CNP 15/14, nie publ. oraz z dnia 16 czerwca 2015 r., IV CNP 72/14, nie publ.). Równocześnie skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku posiada ściśle określony cel - służąc uzyskaniu prejudykatu w rozumieniu art. 417¹ § 2 k.c., niezbędnego do dochodzenia odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa w odrębnym postępowaniu.

Zgodnie z 424⁵ § 1 k.p.c., skarga powinna zawierać oznaczenie wyroku, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest on zaskarżony w całości lub w części (pkt 1), przytoczenie jej podstaw oraz ich uzasadnienie (pkt 2), wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżony wyrok jest niezgodny (pkt 3), uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy (pkt 4), wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe (pkt 5) oraz wnioski o stwierdzenie niezgodności wyroku z prawem (pkt 6). Ze względu na nadzwyczajny charakter tego środka prawnego i jego funkcję wszystkie wymagania konstrukcyjne wymienione w art. 424⁵ § 1 k.p.c. powinny być przytoczone samodzielnie, niezależnie od innych, wobec czego skarga niespełniająca któregokolwiek z nich dotknięta jest tzw. brakiem istotnym, nienaprawialnym w trybie właściwym dla usuwania braków formalnych.

Przedstawiona skarga wniesiona od wyroku Sądu Okręgowego w B. z dnia 10 grudnia 2015 r. nie spełnia wymagań konstrukcyjnego przewidzianego w art.

424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c., tj. nie zawiera uprawdopodobnienia wyrządzenia szkody przez wydanie zaskarżonego nią wyroku.

Celem dochowania wymagania określonego w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c. należy po pierwsze zamieścić w skardze oświadczenie, że skarżący doznał określonej szkody, i po drugie uwiarygodnić to oświadczenia przez powołanie i przedstawienie określonych dowodów i innych środków niebędących dowodami, ale wskazujących na prawdopodobieństwo wystąpienia szkody (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 września 2005 r., III CNP 5/05, nie publ.). Oświadczenie o wystąpieniu szkody powinno określać rodzaj, zakres oraz rozmiar szkody, wskazywać czas jej wystąpienia i istnienie związku przyczynowego pomiędzy szkodą a zaskarżonym wyrokiem (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 2005 r., III CNP 4/05, OSNC 2006 nr 1, poz. 16; z dnia 31 stycznia 2006 r., IV CNP 38/05, OSNC 2006, nr 7-8, poz. 141; z dnia 27 października 2005 r., V CNP 28/05 nie publ.; z dnia 5 marca 2015 r., I CNP 27/14, nie publ.; z dnia 10 grudnia 2015 r., IV CNP 37/15, nie publ.). Uwiarygodnienie wystąpienia szkody musi obejmować wskazanie konkretnych środków, w tym dowodów, innych niż objęty skargą wyrok, które świadczą o tym, że wystąpienie szkody jest prawdopodobne (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 sierpnia 2015 r., II CNP 151/15, nie publ.).

Ograniczenie się do stwierdzenia, że na skutek niezgodności z prawem zaskarżonego wyroku skarżąca poniosła szkodę w postaci braku uzyskania od pozwanego należnej jej kwoty 20.421,05 zł, że została obciążona kosztami procesu za obie instancje w wysokości 2.055 zł i że zasądzono od niej - tytułem zwrotu kwoty, którą wcześniej wyegzekwowała od pozwanego na podstawie wyroku sądu pierwszej instancji - kwotę 16 803,65 zł, nie czyni zadość ustawowemu wymaganiu. Nieuwzględnienie powództwa nie może być utożsamiane z wyrządzeniem szkody, której rozmiary odpowiadałyby wartości dochodzonego przez powoda roszczenia. Nieuzyskanie przez stronę żądanej w postępowaniu sądowym ochrony prawnej nie zawsze prowadzi do powstania uszczerbku majątkowego (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 25 sierpnia 2015 r. II CNP 15/15, nie publ.; z dnia 14 kwietnia 2016 r., III CNP 2/16, nie publ.). Poniesienie takiego uszczerbku w związku z oddaleniem powództwa strona

powinna wykazać w sposób wyżej przedstawiony, czego skarżąca nie uczyniła. Skarżąca nie powołała w skardze żadnych - poza kwestionowanym wyrokiem - środków, w tym dowodów, które uwiarygadniałyby jej twierdzenie. Wreszcie wskazanie, że skarżąca została obciążona kosztami procesu przez Sąd drugiej instancji, również nie służy spełnieniu wymagania określonego w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c., gdyż koszty procesu nie stanowią szkody w rozumieniu art. 424¹ § 1 i art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c., nawet jeżeli zostały już uiszczone przed wniesieniem skargi (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 27 lipca 2006 r. II BP 11/06, OSNP 2007, nr 15-16, poz. 223, z dnia 28 listopada 2006 r., III CNP 46/06, z dnia 23 sierpnia 2007 r. I BP 24/07, i z dnia 26 czerwca 2008 r. I CNP 47/08, nie publ.).

Wskazany brak stanowi samodzielną i wystarczającą podstawę odrzucenia skargi (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 lutego 2007 r., V CNP 8/07, niepubl.). Uchybienia w zakresie koniecznych elementów skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia nie podlegają usunięciu na zasadach przewidzianych dla wymagań formalnych skargi jako pisma procesowego.

Z tych względów, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c., orzekł, jak w sentencji.